

Slut fred med skraldespanden - sorter dit affald til genbrug - det giver mere plads i skraldespanden, og det er bedre for miljøet.

7 gode råd til at få mere plads i skraldespanden

Rigtig meget af vores affald kan bruges igen, hvis vi lader være med at smide det i skraldespanden. Hvis du vælger at sortere dit affald, får du mere plads i skraldespanden - og samtidig gør du noget godt for miljøet.

Hjælp derfor dig selv og miljøet ved i det mindste at sortere disse ting fra til genbrug:

- Glas og flasker
- Papir
- Pap
- Dåser
- Batterier
- Plastik
- Farligt affald

Hvem er RenoSam?

RenoSam er en sammenslutning af omkring 200 kommuner og affaldsselskaber i Danmark. Sammenslutningen står sammen om kampagnen med budskabet "Få mere plads i skraldespanden - sorter dit affald til genbrug". Kampagnen består af denne hjemmeside og et spot i OBS på DR.

Glas og flasker

Aflever glas og flasker til genanvendelse. Så kan de bruges igen. Glas og flasker er fx vin- og spiritusflasker, rengjorte marmeladeglas, ketchupflasker og andet emballage af glas.

Glas og flasker kan afleveres i glasscontainere, på genbrugspladsen, til storskrald, til spejderne osv. Find ud af ordningen i din kommune ved at se på kommunens eller affaldsselskabets hjemmeside.

HUSK at vinduesglas, spejle, el-pærer og lysstofrør ikke må afleveres sammen med almindelige glas og flasker.

Fakta

De hele flasker skylles og bruges igen, fx til nye drikkevarer. Skårene fra glasset smeltes om til nye glasprodukter, fx til ølflasker eller sildeglass.

Det koster meget energi og råstoffer i form af sand og vand at producere glas. Så når du afleverer glas til genanvendelse, er du med til at spare på ressourcerne til glasproduktion.

Vidste du...

at en flaske kan skylles og genfyldes op til 30 gange, før den er nødt til at blive smeltet om?

Slut fred med skraldespanden - sorter dit affald til genbrug - det giver mere plads i skraldespanden, og det er bedre for miljøet.

Papir

Aflever aviser, ugeblade, reklamer og kontorpapir til genanvendelse. Så kan det bruges til nyt papir.

Aviser, ugeblade, reklamer og kontorpapir kan fx afleveres i papircontainere, på genbrugspladsen, til storskrald, til spejderne osv. I nogle kommuner må pap og papir afleveres i samme container. Find ud af ordningen i din kommune ved at se på kommunens eller affaldsselskabets hjemmeside.

HUSK at plastic ikke må afleveres sammen med aviser, ugeblade, reklamer og kontorpapir.

Fakta

Papiret laves til nyt papir på papirfabrikker. Her opløses returpapiret i vand, og den grød-agtige papirmasse kan derefter laves om til genbrugspapir. Fx avis- og kontorpapir.

Det koster meget energi og råstoffer i form af træ og vand at producere nyt papir. Så når du afleverer papir til genanvendelse, er du med til at spare på ressourcerne til papirproduktion.

Vidste du...

- at papir, der ikke har været genbrugt så mange gange, kan blive til helt hvidt papir igen? Og at papir med meget tryksværte kan blive til æggebakker eller frugtbakker?

Pap

Aflever pap, karton og bølgepap til genanvendelse. Så kan det bruges til nyt pap. Pap, der kan genbruges, er fx papkasser, bølgepap, karton, æsken fra havregryn og tandpasta osv.

Pap kan afleveres i papcontainere, på genbrugspladsen, til storskrald osv. I nogle kommuner må pap og papir afleveres i samme container. Find ud af ordningen i din kommune ved at se på kommunens eller affaldsselskabets hjemmeside.

HUSK at der ikke må afleveres plastic og metal sammen med pappet.

Fakta

Pappet laves til nyt pap på papfabrikker. Her opløses pappet i vand, og kan herefter laves om til genbrugspap. Noget af pappet bliver til køkkenruller eller til æggebakker.

Det koster meget energi og råstoffer i form af træ og vand at producere nyt pap. Så når du afleverer pap til genanvendelse, er du med til at spare på ressourcerne til papirproduktion.

Vidste du...

- at der hvert år bruges 249 kg pap og papir pr. indbygger i Danmark? Kun lidt over halvdelen afleveres til genbrug.

Slut fred med skraldespanden - sorter dit affald til genbrug - det giver mere plads i skraldespanden, og det er bedre for miljøet.

Dåser

Aflever dåser og andet metal til genanvendelse. Så kan det bruges til nyt metal. Du kan fx aflevere rengjorte konservesdåser, øl- og sodavandsdåser uden pant osv.

Dåser og andet metal kan afleveres i metalcontainere, på genbrugspladsen, til storskrald osv. Find ud af ordningen i din kommune ved at se på kommunens eller affaldsselskabets hjemmeside.

Fakta

Metallet køres til en skrotvirksomhed og sorteres i magnetiske og ikke-magnetiske metaldele. Herefter sendes det videre til omsmelting på jernværker og indgår i produktionen af nye metalprodukter.

Det koster meget energi og råstoffer at udvinde 'jomfrueligt' metal fra naturen. Når industrien henter nyt metal i naturen, bliver der sorteret rigtig meget affald fra i form af fx jord og sten. Derudover skal der bruges en masse energi på at transportere og rense metallet. Men hvis du afle-

verer dit metal til genanvendelse, kan vi bruge det igen og igen. Det skåner naturens ressourcer og sparer energi.

Vidste du...

- at der kan laves 88 nye øl- og sodavandsdåser ud af 100 brugte dåser? Og at man kun skaber 3,5 kg affald, når man laver 1 kg aluminium ud af genanvendt aluminium. Hvis man laver 1 kilo helt nyt aluminium, skaber vi ca. 85 kg affald.

Batterier

Aflever batterier for sig, så vi undgår at skade miljøet. Batterier bør ikke smides i skraldespanden, da de kan udvikle giftig røg i forbrændingen og være årsag til udslip af tungmetaller i naturen.

Husk, at der er mange "skjulte" batterier i vores hverdag: fx mobiltelefonen, julekortet med lyd, musik-slipset, de blinkende børnesko osv.

Batterier kan afleveres i fx batterikas- ser i forretningerne, til miljøbilen, på genbrugspladsen eller til storskrald. Find ud af ordningen i din kommune

ved at klikke her.

Fakta

Der findes mange forskellige typer batterier, og de er ikke alle lige skadelige. Derfor bliver de sorteret, når du har afleveret dem. Nogle kan genbruges, mens andre sendes til anlæg, der uskadeliggør de giftige væsker i batterierne.

Vidste du...

- at ca. 79% af et nikkel-cadmium-batteri kan genbruges, hvis det afleveres til genbrug?

Slut fred med skraldespanden - sorter dit affald til genbrug

- det giver mere plads i skraldespanden, og det er bedre for miljøet.

Plast

Aflever plastflasker og plastdunke for sig, for så kan de bruges igen. Plastflasker og -dunke er fx engangsflasken fra kildevand og saftevand (flasker, der ikke er pant på), eddikedunken og tom emballage fra rengøringsmidler og kropsplejeprodukter.

Plastemballagen kan afleveres i plastcontainere, på genbrugspladsen, til storskrald osv. Find ud af ordningen i din kommune ved at se på kommunens eller affaldsselskabets hjemmeside.

Husk, at emballagen skal være helt tom og skyllet fri for rester. Dunke og flasker med giftmærkesymbol (orange dødningehoved) må ikke afleveres sammen med den øvrige plastemballage.

Fakta

Plastemballagen køres til anlæg, hvor den granulere, dvs. knuses til småstykker, og smeltes om. Herefter kan plasten indgå i nye plastprodukter – mange af vores havemøbler af plast er faktisk lavet af genbrugsplast. Man kan også lave bamsefyld og fleecetrøjer af plasten – fleecestof er nemlig lavet af tynde plasttråde, som er væ-

vet sammen (polyester).

Plast er lavet af olie, som jo er en dyr naturlig ressource. Samtidig bruges der meget energi på at forvandle olien til plastic. Når vi genbruger plasten, sparer vi altså både olie og den energi, der skal bruges på at forarbejde olien.

Vidste du...

- at der går 2 kg olie til at lave 1 kilo ren plast? I Danmark bruger vi hvert år 155.000 tons plast til plastemballage, så vi kan altså spare meget olie ved at genbruge vores plast.

Farligt affald

Beskyt miljøet ved at aflevere miljøfarligt affald for sig. Miljøfarligt affald, også bare kaldet 'farligt affald', er fx batterier, olie, kemikalier, maling, spraydåser og medicin.

Farligt affald må aldrig hældes i kloakken eller smides i skraldespanden. Aflever det i stedet for på genbrugspladsen, til storskrald, til viceværten eller til miljøbilen. Nogle steder kan du også aflevere farligt affald der, hvor du har købt det: Fx batterier i supermarkedet, medicin på apoteket, maling hos farvehandleren osv. Du

kan måske blive klogere på ordningen i din kommune ved at klikke her.

Når du skal af med det farlige affald, bør du aflevere det i den emballage, du har købt det i. Hvis du ikke længere har originalemballagen, er det en god idé at mærke den nye emballage, så det tydeligt fremgår, hvad den indeholder. På den måde sikrer du, at affaldet bliver korrekt behandlet.

Fakta

Efter at det farlige affald er afleveret til en indsamlingsordning, køres det som regel til en modtagestation. Her registrerer de, hvilke typer affald der er modtaget, og de indpakker affaldet forsvarligt, så det kan sendes videre til fabrikker i ind- og udland. På fabrikkerne er de specialister i at tilintetgøre det farlige affald på en sikker måde. Noget af det brændes i ovne ved meget høje temperaturer. På den måde uskadeliggøres giftstofferne i affaldet. Andet farligt affald udsættes for kemisk behandling.

Vidste du...

at mange af produkterne fra dit badeværelse også skal afleveres som farligt affald? Fx neglelakfjerner, afkalkningsmidler og kviksølvstermometre.